

Slovní hodnocení poroty soutěže Středověk (hlavní výstava)

1. místo: Spazio di luce

Návrh nejlépe pracuje s danostmi, jež řešení předurčují ze strany autorů libreta a scénáře, a to konkrétně s potřebou postavení výstavy na principu, který dokáže hybridně propojit soliterní exponáty bez obvyklých narativních a „prostorotvorných“ scénografických berliček, jež jsou obvykle pro středověkou tematiku klišovitě nadužívány.

Výstava neaspiruje na „pseudovýpravnou“ inscenovanou „událost“ postavenou na kulisní iluzi vzhledem k rozpočtu předem odkázané k lacinosti. Coby porota kvitujeme odklon Národního muzea od jistých „papundeklových“ tradic donedávna vnímaných jako jediná možnost v souvislosti s neutěšeným stavem podfinancování výstav. Vítězný návrh pak hodnotíme zejména pro jeho potenciál vyhnout se výše popsanému „minovému poli“ a pečlivým rozpracováním nastíněných principů dosáhnout i při řídkém a útržkovitém exponátovém základu (vzhledem k celorepublikovému tematickému překrytí nelze spoléhat na zápůjčky, tudíž záměrem Muzea je vystavit k tématu to nejzajímavější skoro výhradně z vlastních sbírek). Za cenný považujeme scelující motiv pracující se světlem a jeho projekcemi postavenými na zkreslování vzhledu gotických vitráží pixelací a vnímáme potenciál, který má metoda prosvětlování graficky manipulovaných obrazů v přenesení do prostoru výstavy (velkoplošný efekt skrze vitráž promítnutého obrazu na podlahu, strop a exponáty vracející obraz rozmáznutím primitivním prosvícením zpět do podoby před pixelací) či zapojení průniku obrazů s realitou prostoru kolem muzea skrze prosklenou fasádu budovy (v návrhu nepříliš využitému) např. v až bizarním prolínání dobových podstat středověku, doby vzniku budovy a doby současné. Další precizní práci je nutno vyladit s autory obsahu výstavy a pečlivě domyslet rezonanci obsahu a formy tak, aby např. lomené oblouky tvořící nyní subkonstrukci hlavního motivu nepůsobily nakonec spíše prvoplánově.

Lapidární symbol gotického oblouku propojuje celou expozici. Uvědomujeme si, že dané téma již bylo několikrát použito, možná právě proto se již tento symbol stal jednoduše čitelným. Nápaditá a oživující je práce s projekcí. Stylizace vitráží navozuje a odkazuje na středověkou atmosféru, nicméně nekonkuruje vystavovaným historickým exponátům.

2. místo: Příběhy

Návrh diskutovaný porotou jako zajímavý svým nikoli novým, nicméně ne nevhodným záměrem vystavení exponátů v sérii subprostorů vložených do složitého, původně nevýstavního prostředí. Metoda těží ze zbavení se přímého kontextu místností, do nichž je výstava vkládaná, a jež jsou ze své podstaty zcela bez vazby k tématu středověku, přičemž ale zároveň pořád nejsou dostatečně abstraktní pro výstavu pomocí instalace do inertního prostoru typu „white cube gallery“. Navrhovaný systém má své vizuální kvality, což je čitelné z přiložených perspektiv, není však nijak svázán

s tématem výstavy a exponáty přenáší pomocí vlastní manýry do kontextu dalšího, stejně „nijakého“ jako je původní prostředí budovy bývalého federálního shromáždění. Záměr rozmístování exponátů v odpovídajících polohách bohužel v takovémto prostředí nevyznívá dostatečně nosně, vzhled „tematických boxů“ pak působí samoučelně, rozmístění spíše nahodile a vynulování velkých oken v patře výstavy zastíněním také nic navíc nepřináší. Autoři vychází z teze nabídnutí souvislostí, které absentovaly v jimi kritizované expozici, jejich návrh však bohužel žádné souvislosti čitelně nenabízí.

3. místo: Lorem ipsum

Heslo návrhu nezvykle přesně vystihuje jeho podstatu, kdy je porotě prezentován poměrně obsáhlý „defaultní“ výčet metod aktuálních výstavních postupů vytvářejících množství subvrstev s použitím „nových“ většinově audiovizuálních médií. Problémem je, že v návrhu absentuje základní rovina provádějící návštěvníka srozumitelně celou výstavou. Tato slabina návrhu je natolik výrazná, že zcela překrývá dílčí odvážnost a inovativnost návrhu a tím i jeho celé celkové vyznění. To je velkou škodou, jelikož kvalitní využití aktuálních postupů by porota velmi ocenila. Návrh však reprezentuje zřetelné neprolnutí formy s obsahem (a zde i kompozicí, dispoziční logikou a potenciálem), a pokud by se autorovi povedlo prezentované metody aplikovat na nosný základ, který by vytvořil primární vrstvu čtení výstavy, zřejmě bychom se bavili o vyšším umístění v soutěži. Samotnou kapitolou je pak doprovodný text a popisky indikující zřejmě překlad do češtiny pomocí google translate apod., což vytváří natolik bizarní sousloví a věty, že bylo porotcům takřka líto jejich budoucí nepoužití.

4. místo: Katalánc

Předložený materiál má charakter příbuzný spíše storyboardu nebo prezentaci, než návrhu řešení výstavy. Porota oceňuje množství odevzdaného, je však přesvědčena o tom, že se autor svým pojetím mívá se záměrem výstavy i možnostmi Muzea, které složitou scénografickou kulisovostí vtahuje do pasti nerealizovatelnosti v jakékoli smysluplné podobě a obhajitelné kvalitě. Prezentace kvantitou a doslovností překrývá absenci základního výstavního konceptu a nepochopitelně se snaží náročně a popisně vytvořit v muzeu inscenovaná prostředí (či jejich deriváty), která lze navštívit v jejich autentické podobě. Výsledný dojem působí víc než čím jiným celkovou roztříštěností a nevyrovnaností, a přestože má své silnější a slabší momenty, nedrží pohromadě tak, abychom dokázali uvažovat o jeho realizaci.

Vytváření umělých gotických prostorů na způsob zábavních parků degraduje hodnotu a pravost autentických exponátů. Neadekvátní by byly patrně náklady na realizaci.

5. místo: Mansion

Návrh konstruuje ve výstavních prostorech muzea kompozici inspirovanou středověkým divadlem a barevností Giottových obrazů, z nichž akcentuje modrou a zlatou barvu (zejména modrou). Tyto

motivy v návrhu dominují, nedokáží však dostatečně překrýt určitou bezradnost čitelnou v samotném exponování výstavních předmětů a kompozic. Porota nenachází pro tento postup dostatečné pochopení a vnímá záměnu barevnosti za výstavní koncept jako nedostatek řešení. Zároveň dokáže ocenit konzistentní názor zde formálně aplikovaný, a zároveň nedokáže ohodnotit jeho nadužívání pro celou výstavu na úkor srozumitelnější práce s exponáty.

Chybí jasný koncept či idea řešení expozice. Dominuje sjednocující barevnost. Nápadité je řešení animačního prostoru.

6. – 7. místo: Muzeum

Návrh používá scénografickou metodiku zaužívanou ve výstavnictví v minulosti, asambleje prostorovou koncepci z nahodile působících atrakcí sporné kvality a vazby k tématu (ad „tunel – chaos“) a vulgarizuje hlavní výstavu sezóny našeho Národního Muzea do polohy rutinního „výstavníčení“ postaveného na skrumáži kaširovaných staveb. Záměr autorů výstavního řešení se míjí s polohou zadání, a přestože by snad metoda inscenující prostor pomocí kaširovaných zmenšených modelů staveb mohla mít určitý až groteskní potenciál, porota jej v prezentované podobě jako kvalitu hodnou realizace rozpoznat nedokázala, a hodnotila návrh jako Národnímu Muzeu neadekvátní, rezignující na kvalitativní kritérium výstavy a dle vlastních slov autorů „laborující“ s celou výstavou jako s úkolem hodným pouhého a prostého kvantitativního splnění za daných finančních podmínek. Scénické řešení vytvořené kulisy středověkých staveb je pro vystavované exempláře nedůstojné. Návrh by si bylo možné představit pro přiblížení daných staveb vtipnou formou dětem.

6. – 7. místo: Barvitá epocha

Návrh čerpá svou podstatu z dezinterpretace zadání skrze prvoplánovou doslovnost a tvrdě nemetaforicky akcentuje domnělou „barvitost“ (zaměněnou zde za barevnost) ad absurdum napříč celou výstavou. Navržené řešení rezignuje na jakékoli atmosférové nuance potřebné k vytvoření situace, ve které lze věnovat exponátům pozornost a atakuje návštěvníka divokou přímou barevností. Nutno říci, že porota byla prvoplánovostí a jistou sveřepostí návrhu natolik překvapena, že v podstatě rezignovala na možnost brát jej vážně.

8. místo : *Level

Návrh působí ambivalentně svou nedopracovaností z pohledu navázání představené metody „všech typů výstavních stěn“ na zadání a zároveň určitou vyčerpávající výčtovou kvalitou možností evokující skoro až „skripta výstavních předělů“. Hlavní obavou poroty je pocit, že by se exponáty v takto hierarchizovaném prostoru ztrácely ve prospěch zvýraznění instalace, která však nemá k tématu žádný čitelný vztah a již v průvodní zprávě a soutěžní prezentaci působí zcela neautenticky a použitelně na jakoukoli výstavu, popř. (autoři prominou) hravější vystavení jakéhokoli zboží v komerčních prodejních prostorách.